№ 245. Środa 24. Października 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Dyplom cesarski

względem uregulowania wewnętrznych politycznych stosunków Monarchyi.

My *Franciszek Józef I.*, z Bożej łaski Cesarz Austryi, Król Węgier i Czech, Król Lombardyi i Wenecyi, Galicyi, Lodomeryi i Illyryi; Arcyksiążę Austryi i t. d. i t. d.

podajemy niniejszem do wiadomości każdemu:

Kiedy Nasi przodkowie świetnej pamięci usilowali w mądrej troskliwości zaprowadzić w Naszem najdostojniejszym domu pewną formę następstwa, przyszedł do skutku uchwalony stanowczo i niezmiennie przez Jego c. k. Apostolską Mość ś. p. Cesarza Karola VI. na dniu 19. kwietnia 1713 regulamin sukcesyi w znanej pod nazwą *sankcyi pragmatycznej*, i za przyzwoleniem prawowitych stanów Naszych rozmaitych królestw i krajów istniejącej w prawomocności kardynalnej ustawie państwa i dworu.

Oparta na niezachwianej prawnej podstawie stałego regulaminu sukcesyi, jak również na zjednoczonej z prawami i swobodami wyżwymienionych królestw i krajów, całości i niepodzielności ich rozmaitych części, zdołała Monarchya austryacka, wzrósłszy odtąd w objętość i siły na mocy traktatów politycznych i internacyonalnych, pokonywać zwycięsko godzące na siebie niebezpieczeństwo i zamachy, wspierana i utrzymywana wiernością, poświęceniem i walecznością swoich ludów.

Dla dobra Naszego domu i Naszych poddanych poczytujemy Sobie za obowiązek monarszy, utrzymać potęgę Monarchyi austryackiej, i nadać jej gwarancye bezpieczeństwa w orzeczonych jasno i dokładnie stosunkach prawnych i w zgodnem współdziałaniu wszystkich żywiołów. Te zaś gwarancye podać mogą w całej objętości takie tylko instytucye i stosunki prawne, które odpowiadają zarówno historycznej świadomości prawa i istniejącej różnicy Naszych królestw i krajów, jako też wymaganiom ich jedności i nierozłącznego silnego związku.

Zważywszy, że żywioły wspólnych organicznych instytucyi i zgodnego spółdziałania rozszerzone i wzmocnione zostały równością Naszych poddanych w obec prawa, zagwarantowaną wszystkim wolnością wyznania religijnego, niezawisłą od stanu i urodzenia zdolnością do urzędów i ciążącym na wszystkich spólnie i zarówno obowiązkiem służby wojskowej i płacenia podatków, jako też uchyleniem poddaństwa i zniesieniem wewnętrznych linii celnych w Naszej monarchyi; — zważywszy nadto, że przy koncentracyi władzy państwa we wszystkich krajach stałego lądu europejskiego stało się nieodzownie potrzebnem dla bezpieczeństwa Naszej monarchyi i pomyślności jej pojedyńczych krajów spólne załatwianie najwyższych spraw państwa, uznaliśmy za rzecz słuszną, dla wyrównania różnic, jakie istniały dawniej między Naszemi Królestwami i krajami, jako też dla stosownego uregulowania udziału Naszych poddanych w prawodawstwie i administracyi, uchwalić i rozporządzić na podstawie sankcyi pragmatycznej i na mocy przysłużającej Nam najwyższej władzy co następuje, jako stałą i nieodwołalną zasadniczą ustawę państwa, która zarówno Nam, jak i prawnym następcom Naszym w rządzie służyć ma za prawidło postanowienia:

I. Prawo, wydawać, zmieniać i znosić ustawy, wykonywać będziemy My i Nasi następcy tylko za współdziałaniem zgromadzonych prawnie sejmów krajowych, a właściwie rady państwa, do której sejmy krajowe wysyłać mają ustanowioną przez Nas liczbę członków.

II. Wszelkie przedmioty prawodawstwa, które odnoszą się do praw, obowiązków i widoków, spólnych wszystkim Naszym królestwom i krajom, mianowicie prawodawstwo względem monet, pieniędzy i kredytu, w sprawach ceł i handlu, jako też co do zasad banku papierowego, prawodawstwo względem zasad poczty, telegrafów i kolei żelaznych, tudzież co do sposobu i porządku służby wojskowej, będą na przyszłość rozważane w radzie i z radą państwa i za jej spółdziałaniem podług konstytucyi załatwiane, jak również może być nakazane tylko za przyzwoleniem rady państwa zaprowadzanie nowych podatków i ciężarów, podwyższenie istniejących podatków i tax, osobliwie podwyższenie ceny soli i zaciąganie nowych pożyczek, stosownie do Naszego postanowienia z 17. czerwca 1860, tudzież konwersya istniejących długów państwa i sprzedaż, przemiana lub odłużenie nieruchomych dóbr państwa; a nakoniec ma być także uskutecznione za spółdziałaniem rady państwa, rozpoznawanie i oznaczanie projektu wydatków państwa na rok następny, jako też rozpoznawanie rachunków państwa i rezultatów rocznego obrotu finansów.

III. Wszelkie inne przedmioty prawodawstwa, nie zawarte w poprzednich punktach, załatwiane będą według konstytucyi na przynależnych sejmach krajowych i z niemi, a to w królestwach i krajach należących do korony węgierskiej w duchu ich dawniejszych ustaw, zaś w innych Naszych królestwach i krajach w duchu i stosownie do ich statutów krajowych.

Ponieważ z wyjątkiem krajów korony węgierskiej bywały co do innych krajów Naszych od dawnych już lat spólnie załatwiane i rozstrzygane także i takie przedmioty prawodawstwa, które niepodlegają wyłącznej kompetencyi całej rady państwa, tedy zastrzegamy sobie, kazać załatwiać i takie sprawy z odpowiednem konstytucyi spółdziałaniem rady państwa przy pomocy radców państwa z tych krajów.

Także i wtedy mogą być załatwiane spólnie takie sprawy, które niepodlegają kompetencyi rady państwa, jeśliby tego pragnął lub żądał przynależny sejm krajowy.

IV. Ten dyplom cesarski ma być natychmiast złożony w archiwach krajowych Naszych królestw a w swoim czasie wciągnięty do ustaw krajowych w autentycznej osnowie i w językach krajowych. Nasi następcy mają wydać ten sam dyplom zaraz przy wstąpieniu swojem na tron opatrzony również cesarskim ich podpisem pojedynczym królestwom i krajom, gdzie ma być wciągnięty do ustaw krajowych.

W dowód czego położyliśmy Nasz podpis z wyciśnięciem Naszej cesarskiej pieczęci i nakazaliśmy przechować ten dyplom w archiwum naszego domu, dworu i państwa.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiédniu, dnia 20. października roku Tysiąc ośmset sześćdziesiątego a w dwunastym roku naszych rządów.

Franciszek Józef, m. p.

Hrabia Rechberg r. w.

Z najwyższego rozkazu:
Baron Ransonnet r. w.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 21. października. Jego c. k. Apost. Mość raczył wydać następujące pisma odręczne:

Kochany hrabio Rechberg! W dodatku do Mojego dziś ogłoszonego patentu urządzającego stosunki stanu w Mojej monarchyi, raczyłem nakazać, aby sejmy krajowe wysyłały radzców do rady państwa w liczbie stu.

Podział tej liczby na pojedyncze kraje koronne ma być uczyniony w stosunku do ich rozległości, ludności i podatków.

Odnośne do tego przedmiotu rozporządzenia, równie jak wszystkie warunki i zmiany poczynione późniejszemi kilkokrotnemi Mojemi rozporządzeniami w pierwotnem urządzeniu rady państwa, mają być zebrane w organiczny statut rady państwa i Mnie do najwyższego przedłożone zatwierdzenia.

Wiedeń, 20. października. *Franciszek Józef* r. w.

Kochany Stryju, Arcyksiążę Wilhelmie! Postanowiwszy przeistoczyć dotychczasową naczelną komendę armii w ministerstwo wojny i poruczyć ster jego tymczasowo feldmarszałkowi - porucznikowi hr. Degenfeldowi Schomburg, mianuję Waszą Mość dyrektorem artyleryi polnej przy armii w Lombardzko-weneckiem królestwie z wyrazem Mojego zupełnego uznania Waszej niezmordowanie gorliwej służby.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany panie Stryju Arcyksiążę Albercie! Spełniając z wszelkiem uznaniem zaniesioną do Mnie prośbę Waszej Mości, mianowałem Cię komendantem ósmego korpusu armii, i niniejszem zawiadamiam o tem.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany jenerale broni kawalerze de Benedeku! Uwalniam Cię od steru administracyi politycznej i naczelnej krajowej komendy w Mojem królestwie Węgier z wyrazem Mojego zupełnego uznania i pozostawiam Cię nadal w twoim dotychczasowym charakterze jeneralnym kwatermistrzem i szefem jeneralnego sztabu kwatermistrzostwa, poruczając Ci naczelne krajowe dowództwo armii w Mojem Lombardzko - weneckiem królestwie, w Karyntyi, Krainie, Tyrolu i wybrzeżu.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany hrabio Nadasdy! Przychylając się do Twej prośby, uwalniam Cię łaskawie z posady naczelnika ministerstwa sprawiedliwości, i nadaję Ci w uznaniu szczególniejszych Twych zasług w sprawowaniu tej posady wielki krzyż mojego orderu Leopolda z uwolnieniem od taxy. Zarazem mianuję Cię wiceprezesem Mojej stałej rady państwa.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany hrabio Thunie! Postanowiłem uwolnić Cię łaskawie z posady naczelnika ministerstwa wyznań i oświecenia i powołać Cię do mojej stałej rady państwa. Zarazem nadaję Ci w uznaniu szczególniejszych twych zasług wielki krzyż Mojego orderu Leopolda z uwolnieniem od taxy.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany baronie Thierry! Uwalniając Cię łaskawie na własne Twoje żądanie z posady naczelnika ministerstwa policyi, nadaję Ci w uznaniu Twych szczególniejszych zasług Mój order żelaznej korony pierwszej klasy z uwolnieniem od taxy, i powołuję Cię na członka do mojej stałej rady państwa.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany hrabio Gołuchowski! Przy zmianach w urządzeniu Mego ministerstwa spraw wewnętrznych, stosownie do wydanego dzisiaj Mojego pisma odręcznego, mianuję Ciebie Moim ministrem stanu.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany radzco państwa hrabio Szécsen! Mianuję Cię Moim ministrem, i równocześnie nadaję Ci godność tajnego radzcy z uwolnieniem od taxy.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany baronie Vay! Mianuję Cię Moim węgierskim kanclerzem dworu.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany baronie Meesery! Uwolniwszy łaskawie barona Thierry na własne jego żądanie z posady, mianuję Ciebie Moim ministrem policyi.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany feldmarszałku poruczniku hrabio Degenfeld! Uwalniam Cię najłaskawiej z zupełnem uznaniem z posady naczelnika armii w Mojem królestwie Lombardo-weneckiem, i mianuję Cię tymczasowo Moim ministrem wojny.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef r. w.

Kochany szefie sekcyi kawalerze de Lasser! Mianuję Cię Moim ministrem, i polecam zająć się tymczasowo naczelnictwem ministerstwa sprawiedliwości po ustąpieniu hrabiego Nadasdy, póki nie będzie przeprowadzona nakazana przeze Mnie reforma w centralnym zarządzie sądownictwa.

Zarazem nadaję Ci godność tajnego radzcy z uwolnieniem od taxy.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef, r. w.

Kochany hrabio Rechberg! Odnośnie do Moich wydanych dziś postanowień względem stanowczego urządzenia politycznego Mojej monarchii, zwijam ministerstwa spraw wewnętrznych, oświecenia i sprawiedliwości, jako organa centralnej władzy, a równocześnie przywracam Moje królewskie nadworne kanclerstwo węgierskie i Moje nadworne kanclerstwo Siedmiogrodzkie; naczelną władzę administracyjno polityczną reszty Moich krajów koronnych oddaję jednemu ministerstwu, które będzie mieć nazwę ministerstwo stanu, a jego szef będzie się zwać ministrem stanu.

Mój węgierski kanclerz dworu jest członkiem rady ministeryalnej.

Sprawy administracyjne wyznań i oświecenia, należą odtąd do ministerstwa stanu i do właściwych kanclerstw. Jednocześnie ma być złożona rada publicznego oświecenia, która zajmie się sprawami umiejętnemi i nauczycielskiemi, i będzie pełnić obowiązki rady przybocznej przy Mojej radzie ministrów i dla wszystkich władz administracyjnych.

Co do spraw sądowniczych i cywilnych w Mojem królestwie węgierskim postanowiłem przywrócić do życia kuryę królewską w Peszcie, pod prezydencyą jak dawniej naczelnika *Judex Curiae*, dla innych zaś Moich krajach koronnych ustanawiam sąd kasacyjny w Wiedniu, z ograniczeniem apelacyi na dwie instancye. Prezydent sądu kasacyjnego zasiądzie w radzie ministrów, i będzie w niej zastępować sprawy i stanowisko sądownictwa. Sprawy sądownictwa węgierskiego będzie zastępował w radzie ministrów Mój węgierski kanclerz dworu, na wnioski i przedstawienia węgierskiego *Judex curiae*.

Sprawy handlowe i ekonomiczne monarchyi zastępować będzie w Mojej radzie ministrów minister handlu. Zachowuję Sobie na przyszłość dalsze postanowienia co do obrębu jego działalności, która nie ma być właściwie administracyjna.

Dopóki nowa organizacya nie będzie stanowczo przeprowadzoną, nakazuję zachować jak dotąd zwyczajny tok czynności.

Wiedeń, 20. października 1860.

Franciszek Józef r. w.

Kochany hrabio Gołuchowski! Pragnąc co do języka naukowego na uniwersytecie krakowskim ze względem na dawne jego urządzenie, nim Kraków połączony został z Mojem państwem, jako też z uwzględnieniem wymagań ugruntowanych na tegoczesnem jego stanowisku pogodzić w odpowiedni sposób objawione w tym względzie życzenia z powszechnym interesem wyższych szkół i z uznanemi potrzebami ludności, polecam Ci, ażebyś po wysłuchaniu znawców i innych osób obeznanych ze stosunkami tego uniwersytetu przedłożył Mi jak najspieszniej Twoje wnioski względem potrzebnych w tej mierze rozporządzeń.

A iż również wydane w Mojem pismie własnoręcznem z 9go grudnia 1854 postanowienie względem odpowiedniego uwzględnienia języków krajowych przy wykładzie nauk w gimnazyach Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem niezostało przeprowadzone w sposób zupełnie odpowiadający potrzebom ludności, masz Mi przedłożyć po wysłuchaniu mężów zawodu obudwu narodowości stosowne wnioski na podstawie norm zawartych w rzeczonem pismie własnoręcznem, przyczem weźmiesz zarazem pod ścisłą rozwagę także wszelkie takie zmiany w urządzeniu nauk w wyższych i niższych szkołach realnych, które ze względu na język naukowy wpływają z istotnej potrzeby.

Wiedeń, 20 października 1860.

Franciszek Józef r. w.

Hiszpania.

(Powrót Królowy. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 16. października. Niezmierna ciżba ludu czekała na Ich Mość Królestwo w Leon. Gonzalez Bravo ogłosił długi manifest. *Correspondencia* utrzymuje, że dokument ten zawiera same sprzeczności. Jeneralne zgromadzenie towarzystwa kolei żelaznej w Jerez podpisało według *Trocadero* ugodę z hiszpańskiem towarzystwem kredytowem.

— Dnia 17. października. Królowa powróciła; wszystko odbyło się świetnie; lecz pod Puerta de Sol chciał jakiś młody człowiek wystrzelić z pistoletu. Strzał zawiódł; utrzymują, że sprawca cierpi obłąkanie. — *Espana* domawia się, ażeby Hiszpania odwołała swego posła z Turynu, i sądzi, że ministrowie wydadzą ten rozkaz zaraz za swym powrotem. — Najstarsza córka Królowej zaślubi się, jak słychać, z margrabią Campo-Sagrada, członkiem ambasady w Paryżu.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Doniesienia z Chin.)

Londyn, 18. października. Królowa, książę Albert, księżniczka Alice i lord John Russel bawią z swoim dworem od wczoraj w Anglii. Przewóz z Antwerpii był dosyć burzliwy, a zamiast w południe dopiero o 5tej godzinie wieczór zawinął jacht królewski „Wiktorya i Albert" w Gravensend.

— *Times* ogłasza list swego korespondenta w Hongkong z dnia 26. sierpnia, który mało uzupełnia wczoraj podany telegram o zajściach nad Pejho. Z zatoki Peschelee mało nadeszło listów. Powstańcy Tajping uderzyli na południową bramę Szanghaj dnia 18. sierpnia po południu, ale kilka wystrzałów francuskiej artyleryi zmusiło ich do ucieczki. Nazajutrz zgromadzili się w cichości przed „domen Jos", i znowu ich rozpędzono. Dla ostrożności spalono przyległe przedmieście. Powstańcy spustoszyli zupełnie okolicę Szanghaj, wsie i domy popalili i wymordowali mieszkańców. Potwierdza się niestety wiadomość, że zniszczyli miasto Nantsin, w środku powiatów produkujących jedwab; nim Tajpingowie uderzyli na Szanghaj, wywieziono wielką ilość jedwabiu na wybrzeże. Teraz jednak będzie transport niebezpieczniejszy, a ilość zapewne mniejsza.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Doniesienia z wyprawy chińskiej. — Depesze z wyprawy chińskiej.)

Paryż, 18. października. Hr. Kisielew miał wczoraj przed odjazdem do Warszawy długą konferencyę z panem Thouvenel. Chodziło, jak mówią, ministrowi francuskiemu okazać, że rząd cesarski nie jest odpowiedzialnym za postępowanie Piemontu w Neapolu i państwie kościelnem. — Dnia 14. b. m. odjechali francuscy oficerowie, którzy mają być obecni na manewrach pod Warszawą. *Pays* powiada: „Rząd Królowej Izabeli nie okazywał nigdy zamiaru interweniować we Włoszech, a wszelkie przeciwne wieści uważamy za fałszywe."

— *Pays* zapowiada bliską wiadomość o zdobyciu twierdz nad Pejho i zawarciu pokoju z Chinami. Do tej wiadomości dodaje *Patrie*, że rosyjski jenerał Ignatiew, który się znajduje na fregacie z sprzymierzonymi, otrzymał z Pekinu depesze, według których postanowił cesarz chiński zawrzeć pokój, jeżeli sprzymierzeni zajmą wspomnione twierdze.

— Lugduński *Salut Public* mówi, że druga dywizya piechoty armii lugduńskiej miała ruszyć do Rzymu, ale nateraz otrzymała rozkaz przeciwny.

— Jenerał Beaufort d'Hautpoul zamyślał, niejaką część francuskiego expedycyjnego korpusu wyprawić z Jafy do Jerozolimy, ażeby, jak słychać, tamtejszą ludność muzułmańską poskromić. Wyprawa ta została wstrzymaną, jak słychać, na protestacyę angielskiego komisarza.

— *Monitor* zawiera raport o działaniach zbrojnych sił sprzymierzonych na wodach Pej-Ho. Urzędowy dziennik mówi dalej: Ostatnie wiadomości z Neapolu zbijają zupełnie doniesienie o zabraniu francuskiego pocztowego statku „*Protas*".

— *Monitor* pisze: Minister marynarki otrzymał następującą telegraficzną depeszę od wiceadmirała Charner, naczelnego komendanta francuskiej siły morskiej w Indyach: „Okręt „Fusée", Petang dnia 8. sierpnia. Dnia 1. sierpnia obsadziły wojska sprzymierzonych mocarstw bez przeszkody twierdzę i miasto Petang. Przysposabiają się do pochodu na twierdze nad Pejho."

Włochy.

(Rozprawy w sejmie. — Wiadomości bieżące. — Flota z Ankony do Neapolu.)

Jak wiadomo, potwierdził sardyński senat dnia 16. października zarys prawa anexyi i wotum pochwały dla Garibaldego i jego żołnierzy. Na czele opozycyi konserwatystów występował margrabia Brignole Sales, były poseł sardyński w Paryżu. Mr. Sales roztrząsał sprawę w duchu dawnego prawa internacyonalnego. Minister sprawiedliwości i prezydent ministrów odpowiedzieli, że Włosi mają zupełne prawo odrzucić rząd nieprzyjaźny poddanym i konstytuować jedność spólnej ojczyzny, a obowiązkiem rządu Wiktora Emanuela dopomagać Włochom i wspierać nacyonalne objawy. Zresztą dyskusya nie była ciekawa.

— Według wiadomości z Turynu otrzyma Neapol za przybyciem sardyńskiego Króla nowe rządy. Farini ma być dyktatorem, a Mancini utworzy nowe ministeryum. Po wotowaniu anexyi ukonstytuują zaraz rząd regularny, margrabia Villamarina będzie gubernatorem cywilnym, a jenerał della Marmora wojskowym. Garibaldi zajmowałby inne stanowisko.

— Urzędowy dziennik Ankony donosi, że d. 8. b. m. odpłynęły ztamtąd do Neapolu „Maria Adelaida", „Monzambano", „Doria" i „Tanaro", z 4 batalionami gwardyi, jednym batalionem tyralierów, kilku bateryami, parkiem oblężniczym i 200 końmi i mułami. Dnia 9. października odpłynęły także parowa fregata „Carlo Alberto" i fregata „Constituzione." Wszystkie pod dowództwem jenerała Sonnaz.

Szwecya.

(Przepisy paszportowe zmienione.)

Sztokholm, 11. października. *Posttidning* ogłasza pismo królewskie z dnia 21. września 1860, które znosi ustawę paszportową, z wyjątkiem podróżujących w sprawach handlowych i kupieckich.

— Marszałek sejmu i naczelnicy izb zawiadomili wczoraj wysokie stany sejmujące o życzeniu Króla J. Mości zalimitować sesyę sejmową dnia 27. b. m.

Rosya.

(Wypadki na Kaukazie. — Wychodztwo Tatarów. — Zbiegi przed rekrutacyą.)

Petersburg, 7. października. O wojennych działaniach na Kaukazie donoszą z Kubania, że oddział adagumski ruszył 20. lipca na Szabsugów, przeprawił się przez rzekę Albin i po drodze zburzył 35 aułów, przyczem zraniono mu dwóch oficerów i 11 szeregowców, a jeden szeregowiec poległ. Dnia 19. sierpnia zburzono 20 aułów, zabrano 11 jeńców i 900 sztuk bydła, przytem zniszczono zboże i sprzęty domowe i gospodarskie. Środkowy oddział osiągnął takie same korzyści, gdyż zajął najprzód 500 sztuk, a wkrótce potem 300 sztuk bydła, zabił dwóch Czerkiesów, a sam miał tylko 4 rannych. Dnia 12. czerwca zabrał jeszcze 1657 sztuk bydła. Główny oddział na prawym brzegu Szebsychy popalił auły i zasoby zboża, przytem utracił 4 szeregowców. Dnia 19. sierpnia posunął się jenerał Rudanowski na prawym brzegu Afipsu w górę i zniszczył auł Szunokojak o 1000 budynkach. Rosyanie zdobyli bydło i broń i mieli tylko 5 rannych. Dwa inne oddziały zajmowały się bez przeszkody wyrąbywaniem lasów. Oddział Kabardy ruszył na szczep ludu Pszowców i podbił go. Pomimo podania się w przeszłym roku zamyślali Pszowcy podniecić Kabardę i Abchazyę do powstania. Zamiar ten udaremnił jenerał Karganów. W walce utracili Czerkiesy 60 poległych, między tymi 5 książąt; Rosyanie trzech ranionych oficerów, 15 poległych, a 49 rannych szeregowców. Poczem Pszowcy poddali się i wyprawili deputacyę do Tyflidy.

Rozgłaszaną od niejakiego czasu z wielką gorliwością wieść, że stosunki kolonii nad Amurem przybierajątak niepomyślną postać, iż rząd zamyśla zupełnie ją zaniechać, zbijają stanowczo najnowsze wiadomości. Prawda, iż kto w kraju nad Amurem spodziewał się takiego wzrostu jak w Kalifornii lub Australii, ten się zawiódł, bo takie oczekiwania były niedorzeczne, ale rozwój kraju postępuje spieszno, a jeszcze spieszniej będzie postępować, gdy się powiększą środki komunikacyi. Okręt hamburski przywiózł w tym roku 4 rozebrane żelazne parowce rzeczne do Nikołajewa, a 2 takie zbudowano w kolonii, tak iż w tym roku już była bardzo żywa komunikacya ludzi i towarów na głównej rzece i na rzekach pobocznych.

Odesa. *Kuryer odeski* pisze, że na rozkaz gubernatora portu sebastopolskiego przytrzymano 18 brygów tureckich, które stały na kotwicy w porcie tamtejszym i pomimo rządowego zakazu zabrały były kilkanaście tatarskich rodzin emigrujących, i kazał wytoczyć proces kapitanom tych statków.

— Aby zapobiedz coraz częstszym ucieczkom żydów, całemi tłumami przed branką, wyszło rozporządzenie ministeryalne, aby każdego powracającego, lub schwytanego w ucieczce żyda obłożyć potrójną karą: pieniężną, cielesną i uwięzieniem. Kto powtórnie zasłuży na karę, ma być powieszony.

— Według *Petersb. Journal* zapowiedziany jest na przyszły zjazd w Warszawie ze strony francuskiej pułkownik Maupert de Genlis, fligeladjutant Cesarza.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Preszburg, 21. października. Manifest cesarski wywołał tu radośne uniesienie. Wieczorem będzie miasto oświetlone.

Peszt, 21. października, o godzinie 5½ wieczorem. Fzm. Benedek każe przylepiać plakat na rogach ulic. Powiedziano w nim: Życzenia kraju są spełnione, konstytucyjne i prawne stosunki przywrócone. Dalej wyraża proklamacya nadzieję, że spokój i porzadek będą zachowane, a kończy temi słowy: „Niech żyje Król! Niech żyje ojczyzna!" — Liczne grupy zbierają się około plakatów.

Peszt, 21. paźdz. 7. godz. 35 minuta wieczorem. Od dziś zrana panuje tu wielkie wzruszenie. Z upragnieniem oczekiwano poczty. W południe wyszła proklamacya fzm. Benedeka, która oznajmia postanowienia cesarskie i wyraża nadzieję, że w całym kraju znajdą radośne uznanie. Tysiące ludu snuje się po ulicach. Peszt zaczyna się oświetlać.

Warszawa, 21. października. Książę Rejent pruski przybył tu dziś o godzinie 10½ zrana i pojechał otwartym powozem w towarzystwie Jego Mości Cesarza Alexandra z dworca kolei do Belwederu.

Oderberg, 22. października. Cesarski poseł przy dworze rosyjskim hrabia Thun przyjechał tu krakowskim pociągiem kolei naprzeciw Jego c. k. Apost. Mości.

Paryż, 21. października. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza dekret, który zakazuje gazetę lugduńską. We wstępie tego dekretu powiedziano: Prasa roszcząc sobie prawo zastępowania sprawy kościoła, podwoiła swoją gwałtowność, ubliżającą nieprzyjaźń i karygodne wyzywania. Temu potrzeba położyć tamę stanowczym aktem.

Paryż, 22. października. Dzisiejszy *Constitutionnel* pisze: W chwili, gdy zjazd warszawski nastręcza wątek do rozmaitych domysłów, nie od rzeczy będzie donieść, że Cesarz Napoleon otrzymał własnoręczne pismo Cara. Jak nas upewniano, przedstawia to pismo zjazd warszawski w takiem świetle, że odejmuje mu wszelki nieprzyjaźny charakter w obec Francyi.

Turyn, 21. paźdz. Gwardya narodowa w Pawii i Alessandryi otrzymała wezwanie, pozostać jeszcze dłużej w służbie. *Opinione* donosi z Neapolu z 17. b. m.: Ciągle nadchodzą do Neapolu wojska piemonckie, a z niemi przybył także jenerał Valsee. Wojska Wiktora Emanuela posuwają się naprzód w kilku miejscach, by spólnie z Garibaldim obsaczyć Kapuę i Gaetę. Zdaje się, że Franciszek II. wysłał z Kapuy dwie brygady naprzeciw Cialdiniego albo de Sonnaz.

Medyolan, 20. paźdz. Jak donosi *Perseveranza* spodziewa się Piemont wystąpić na przyszłą wiosnę do walki we 300.000 ludzi i 13.000 koni prócz uprzęży pociągów i artyleryi, i w 75 bateryi ze sprzętami dla 25 bateryi rezerwowych. — Wiktor Emanuel stanął 19. b. m. w Popoli, a 28. spodziewany jest w Neapolu.

Genua, 19. paźdz. Dziś zawinął tu neapolitański okręt liniowy „Ré Galantuomo" i korweta o kołach. Rząd zakazał odjeżdżać wziętym w niewolę oficerom, dopokąd sprawa włoska nie będzie całkiem załatwiona.

Neapol, 19. paźdz. Pod Isernią zaszła potyczka między Piemontanami i wojskiem Króla neapolitańskiego. Piemontanie mieli zabrać 750 jeńca, między tymi dwóch jenerałów. Głosowanie zacznie się 21go.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. października.

Hotel rosyjski: PP. Orłewski Oktaw. — Iwanowski Dyonizy. — Cibowski Roman. — Hobend rf Eustach. – Grocholski Józef.

Hotel europejski: Bo heński Aloizy. — Bal Franciszek.

Hotel Langa: Ledwira Gustaw, c. k. porucznik.

Hotel angielski: Soroczyński Romuald.

Hotel Kuhna: Janocha Antoni.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. października.

PP.: Szaszkiewicz Andrzej, c. k. radca finansów, do Stryja. — Terlecki Jan, do Skorodna. — Zuker Zygmunt, do Chorośnicy. — Ubysz Oktaw, do Ostoboża. — Sadowski Jan, do Kijowa. — Jaworski Józef, do Korzelicy — Cieński Ludomir, do Okna. — Potten Karol, do Olszanki. — Hr. Dzieduszycki Alexander, do Izydorówki. — Januszewski Teofil, do Ubinia. — Pietruski Teofil, do Błonia. - Falkowski Michał, do Głuchowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	328.54	+ 4.5	82 3	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	328.56	+ 8.0	54.8	„	„	„
10. god. wiecz.	328.50	+ 5 6	81.6	„	„	„

TEATR.

Dziś na scenie polskiej na dochód pana Woźniakowskiego: **„Stary Kapral napoleoński,"** dramat w 5 obrazach z francuskiego.

☞ Menażerya ppów. H. Chantier, J. Druard i Cassanova przy ulicy Majera zabawi jeszcze tylko krótki czas we Lwowie. Produkcye ze zwierzętami i karmienie ich odbywa się codziennie 2 razy o godzinie 4. po południu i o 6. wieczorem.

Kurs lwowski.

Dnia 23. października.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	22	6	29
Dukat cesarski	„ „	6	27	6	33
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	73	10	93
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	8	2	11
Talar pruski	„ „	1	99	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	75	84	25
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	—	—	—	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	25	67	13
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	74	30	75	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 23 października.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	84	59
„ dawał „ „ 100	84	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	—

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 23. października

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 75.30 Metaliki po 5% za 100 zł. 64.50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 748. ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 168.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 1 3 50. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 132.55. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 34, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. października.

	pien.	towar.
1. Dług publiczny.		
A. Państwa.		
W austr. wal. po 5%	61 60	61 80
Z pożyczki narod. po 5%	75 80	76 15
Z r. 1851, ser. B. po 5%	95	95 50
Metaliki po 5%	65 25	65 40
dtto. „ 4½%	58 —	58 50
dtto. „ 4%	52 —	52 50
dtto. „ 3%	38	38 50
dtto. „ 2½%	33 —	34.
dtto. „ 1%	12 80	13 -
Przez. do wylos. z r. 1839	126 —	126 50
„ 1854	89 —	89 50
„ 1860	89 10	90.
Renty Como po 42 lir. aus.	16.—	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	62 —	63.—
„ „ 4½%	56.—	57.—
„ „ 4%	48.—	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	42.—	43.—
„ 3%	—.—	50.—
„ 2½%	—.—	46.—
„ 2¼%	—.—	41.—
„ 2%	—.—	37 —
„ 1¾%	—.—	33.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	62.—	63 —
„ 4½%	56.—	57.—
„ 4%	48.—	49.—
B. Krajów koronnych		
Niższej Austryi	88.—	89.—
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Wyż. Aust. i Salb.	88.—	88.50
Czech	91.—	92.—
Morawii	86.—	87.—
Szląska	86.—	87.—
Styryi	87.—	88.—
Tyrolu	96.—	—.—
Kar., Krainy. i Wyb.	88.-	89.—
Węgier	68.50	69 25
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	66 50	67.—
Galicyi	67 25	67 75
Siedmiogr. i Bukow.	64.50	65 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —

	pien.	towar
Wen. pożyczka z r. 1859	79.—	79 50
Dług Tyrolu po 5%	62.—	63.-
„ 4%	48 —	49 —
„ 3½%	42 —	43.—
Dług Salcburga „ 3%	—.—	35.-
„ 2½%	—.—	29.-
Dług Krainy „ 2%	—.—	22.-
„ 1¾%	—.—	21.—
2. Stan oblig. domestykaln.		
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—
3. Akcye.		
Banku nar.	760 —	762
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	171 90	172 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	538 —	540 -
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1855	1857.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	256 50	257 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	181 —	182 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	114 50	115 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.-
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 120 zł. (60%)	145 —	146
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 120 zł. (60%)	151.—	152 -
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	56.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	645.—	650.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	79.—	80.—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.		
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—

	pien.	towar
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	100.—	105.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	412.—	414.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	150.—	190.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	350.—	355.-
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	315.—	320.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—
4. Listy zastawne.		
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	99 50	100 -
„ 10 „ 5%	97.-	98 —
„ przeznacz. do los. po 5%	88 —	88 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
„ przez. do los. po 5%	84 75	85.—
Gal. Tow. kred. po 4%	83.50	84.50
5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.		
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92. —	92.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.50	135.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.50	94.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132.75	133. -
Kol. Gloggn. za 100 zł.	—.—	79.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50	93.—
Lloyda za 100 zł.	—.—	80.—
6. Losy.		
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	104 50	104 75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	93.—	94.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w.a.	111.—	112. -
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.75	38.25

	pien.	towar.
Esterhazego po 40 zł. m. k.	83.—	84.—
Salma „ 40 „ „	36 50	37.—
Palfiego „ 40 „ „	34.50	35.—
Clarego „ 40 „ „	35.50	36 —
St. Genois „ 40 „ „	35 25	35 75
Windischgrätza 20 zł. „	23.—	23 50
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	13.50	14 —
Weksle. (Na 3 miesiące.)		
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.—	—.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	113.—	113 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	99 50	99.65
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	43 50	43.50
Londyn za 10 ft. szt.	131 75	131.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	52 55	52.60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.	—.—	19 50
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	30 5/10 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	29 5/10 „
Korona	18 „	20 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	10 „	57 5/10 „
Rosyjski impery.	10 „	85 „

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

Jutro (we czwartek 25. października) wyprawia w sali Towarzystwa muzycznego, znany nam zaszczytnie z oper tu przedstawianych, śpiewak (baryton) Impan Heksch, członek opery w Peszcie, — wielką muzykalną akademię, w której oprócz samego p. koncercisty występować będą: Panna Wygrzywalska, i pp. Maleszewski, Leibold, Bracia de Lange i Fischer. — Program wymienia: 1. Duet z Marty kompozycyi pp. Servais i Gregois wykonają Bracia de Lange; — 2. Pieśni (stroju barytonowego); — 3. Waryacye na klarynet kompozycyi Bärmanna, odegra pan Fischer; — 4. Obłąkana krakowiak Studzińskiego, odśpiewa panna Wygrzywalska; — 5. Fantazyę na oboi kompozycyi Kummera, odegra pan Leibold; — 6. Deklamacya „Wesele Odyńca" wygłosi pan Maleszewski; — 7. Pieśni polskie, odśpiewa panna Wygrzywalska; — 8. Romance z opery „Car i Cieśla" odśpiewa pan Heksch.

(Liczba okrętów rozbitych na brzegach Anglii.) W zeszłym roku rozbiło się nadzwyczaj wiele okrętów na brzegach Wielkiej Brytanii, i Irlandyi. Straciło przy tem życie biorąc liczbę okrągłą 2000 ludzi, a strata w ładunku wynosi 2,000.000 funtów szterlingów. Dziennik „Times" utrzymuje, że można było uniknąć przynajmniej połowę tych nieszczęść, gdyby nie lekkomyślność ludzka przechodząca wszelką miarę. Oto n. p. znajduje się obecnie na morzu wiele angielskich okrętów, źle uzbrojonych, bez dostatecznej liczby majtków, bez dobrych kapitanów, słowem takich, które w żaden sposób nie są zdolne wytrzymać nawet podróży morskich.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic drukarni rządowej.